

Piśmiennictwo

1. Anderson E. S.: R.S.H. Health Congress, Torquay 1960.
2. Brill J., Gołębiowski S.: 1955, Med. Wet. nr 9.
3. Buczoński Z., Lachowicz K.: Med. Doświad. Mikrobiol., 1949, 1, 419.
4. Buczoński Z., Lachowicz K.: Med. Doświad. Mikrobiol., 1950, 2, 262.
5. Buczoński Z.: 1953 R. VII, nr 3, 147—161. Przegl. Epidem.
6. Buczoński Z., Laiko J.: Biul. Inst. Med. Morsk., 1958, 9, 157.
7. Brunner G.: Vom Wasser. T. 17, 1949.
8. Chomiczewski J.: Med. Dośw. Mikrobiol. 1960a, 12, 195 i 1960b, 12, 205.
9. Callow B. R.: 1959, J. Hyg. Camb. 57, 346.
10. Craigie J., Felix A.: Lancet 1947, 833.
11. Felix A.: Journ. Gen. Microbiol., 1956, 14, 208.
12. Felix A., Callow B. R.: Lancet 1951, 10.
13. Gaugusch Z., Malwińska K.: Med. Wet. T. 12, 1957.
14. D'Herelle: „Le Phenomène de la Guérison dans les maladies deisnfectieuses”. 1938.
15. D'Herelle: 1917, C. R. Acad. Sci. 165, 373.
16. Kauffmann F.: Enterobacteriaceae, 1954, Copenhagen.
17. Macierewicz M.: Med. Dośw. Mikrobiol. 1950a, 2, 273.
18. Macierewicz M.: Med. Dośw. Mikrobiol. 1950b, 2, 300.
19. Mikulaszek E., Rzucidło L., Walecki H.: Med. Dośw. Mikrobiol. 1950, 323.
20. Lilleengen K.: Acta Path. et Microb. Scand. Suppl., 1948, 77.
21. Nicolle P., Jude A. et Diverneau G.: Annal. Inst. Pasteur, 1953, 84, 27.
22. Twort F. W.: Lancet, 1915, 1241.

Adres autorki: Maria Służewska, Puławy, Instytut Weterynarii.

STANISŁAW GOŁĘBIOWSKI

Próba oceny tuberkuliny ptasiej

Z Wojewódzkiego Zakładu Higieny Weterynaryjnej w Łodzi
Kierownik: dr STANISŁAW GOŁĘBIOWSKI

W ramach akcji zwalczania gruźlicy w jednej z ferm PGR dr S. Śpiewak przebadł dwukrotnie, w odstępie 9 miesięcy, drób przy pomocy „starej” tuberkuliny ptasiej produkcji Biowet. W pierwszym badaniu dodatnio reagowało na tuberkulinę 7,5%, a w drugim 8,7% kur. Kury dodatnio reagujące skierowano na ubój i część z nich w liczbie 241 była przeze mnie badana sekcyjnie, celem ustalenia zmian anatopat. wywoływanych prątkiem gruźlicy. Układ kostny nie był badany. Wyniki badań przedstawiono w tabeli.

Wynik tuberkulinizacji		Wynik sekcji			
+	+ -	+		-	
		sztuk	%	sztuk	%
225	16	210	93,3	15	6,7
		13	81,0	3	19,0

W badaniach sekcyjnych uwzględniono lokalizację zmian chorobowych. Zmiany gruźlicze stwierdzono tylko w jednym narządzie u 38 (17%) kur, w tym w wątrobie — 26, jeli-

tach — 5, śledzionie — 4, płucach — 3 razy, w dwóch narządach u 53 (23,8%), w trzech narządach u 76 (34%), w czterech narządach u 56 (25,2%) kur. Zmiany gruźlicze obserwowano w wątrobie u 211 (94%), śledzionie u 152 (68%), jelitach u 142 (63%), płucach u 94 (42%) kur.

W ciągu pierwszych 3 tygodni, po przeprowadzeniu tuberkulinizacji i wydzieleniu ze stada kur dodatnio reagujących, w WZHW w Łodzi stwierdzono sekcyjnie gruźlicę u 6 padłych kur po pierwszej tuberkulinizacji i u 7 padłych kur po drugiej tuberkulinizacji.

Wnioski:

1. Dodatni odczyn na tuberkulinę ptasią jest wynikiem zakażenia drobiu prątkiem gruźlicy. Zmiany gruźlicze stwierdzono u 93% kur dodatnio reagujących.

2. Przy pomocy tuberkulinizacji nie można wykryć w stadzie wszystkich chorych na gruźlicę ptaków.

Adres autora: dr Stanisław Gołębiowski, Łódź 12, ul. Bolesława 5.

BOGDAN BARTOSZ

Choroba Aujeszky na terenie Dobiegniewa w latach 1958—1960

Z Sekcji San. Wet. Zakładu Tuczni Przemysłowego w Dobiegniewie
Kierownik: lekarz wet. BOGDAN BARTOSZ

Artykuł niniejszy pragnę potraktować jako pewne uzupełnienie oraz dalsze rozwinięcie art. Janowskiego (1) zamieszczonego w „Medycynie Weterynaryjnej” (1959 r. nr 12) pt. „Przypadki choroby Aujeszky'ego u świń”. Ponieważ po upływie roku od wystąpienia choroby na przełomie 1958/59 wzbudzącej podejrzenie choroby Aujeszky u świń w Tuczni Dobiegniew, wystąpiły ponownie nagłe zachorowania wśród trzody chlewnej, oraz innych zwierząt (krowa, koty) — uważam za stosowne podjęcie powyższego tematu oraz podzielenie się swoimi spostrzeżeniami co do kliniki, epizootii oraz zwalczania choroby.

Janowski w artykule swoim podaje, że od kilkunastu lat stwierdza się występowanie choroby Aujeszky w większości krajów Europy i Ameryki, a w niektórych krajach choroba ta stanowi dość znaczny problem epizootyczny, gdyż dotyczy szeregu gatunków zwierząt domowych, łuterkowych i dzikich. Autor podkreśla, że nie opisano dotychczas tej choroby u świń w Polsce. Ugorski jako pierwszy donosi o wystąpieniu choroby Aujeszky u lisów hodowlanych. Przedmiotem szczegółowych badań Janowskiego była choroba, która pojawiła się 28.XII.1958 r. na kwarantannikach Tuczni w Dobiegniewie — w kilku dni po zakończeniu wstawień. Stan pogłowia w 6